

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (44)

Prešernove Poezije »z napako«

MAG. BARBARA KALAN

GORENJSKI
MUZEJ

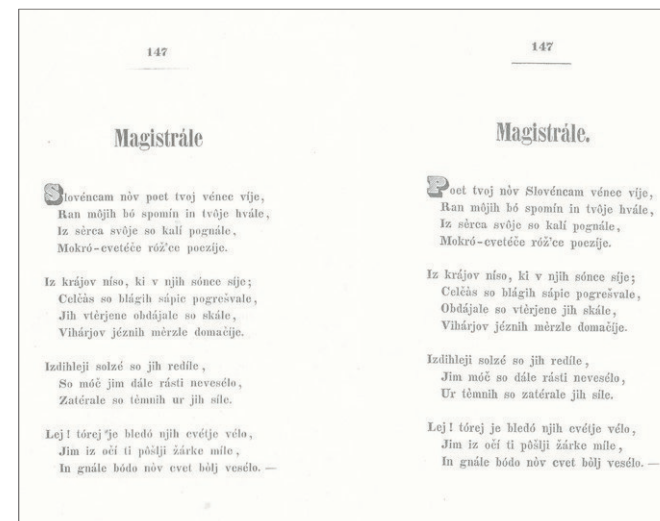

Prešernove Poezije so izšle leta 1846 z letnico 1847. France Prešeren je leta 1846 postajal vse bolj razočaran v prizadevanjih za lastno odvetniško pisarno. Tega leta je 26. aprila šestič zaprosil za lastno pisarno, in sicer v Kranju ali Postojni. Nato je 14. maja vložil rokopis Poezij v dvojniku in prošnjo za natis pri ljubljanskem guberniju. Gubernij je na predlog prosvetnega in cenzurnega referenta dr. Simona Ladiniga prepustil zadevo dunajskemu policijskemu in cenzurnemu uradu, ta pa jo je v oceno izročil profesorju Francu Miklošiču, cenzorju za slovanske, grške in romunske tiske. Miklošič je predlagal, naj Prešeren v Zdravljici izpusti tretjo (prvotno četrto)

kitico in epigram proti filologu Antonu Murku. Miklošičevo poročilo je policijski in cenzurni urad odobrili. Rokopis je zopet prišel v roke Ladinigu, ki je na tisti rokopis, ki je bil predviden za tisk, zapisal uradni odlok, da se pesmi lahko natisnejo, če avtor izpusti tisto, kar je cenzura uničila. Nato je revizorju Juriju Pavšku oddal tiskarski in revizijski rokopis, da je ta videl, kaj je cenzura odločila, in da bi lahko ob izidu ugotovil, ali je avtor izpolnil njen odlok. Prešernu so nato vrnil tiskarski rokopis, sam je kasneje izločil še zabavljiva napisa Metelku in Bleiweisu in prečrtal Zdravljico, saj je želel, da bi bila natisnjena v prvotni obliki. Tiskarski rokopis je

tiskarju Jožefu Blazniku izročil verjetno avgusta 1846, tisk pa je bil končan 15. decembra 1846.

Poezije so bile natisnjene v 1.200 izvodih, vendar vsi izvodi niso bili enaki. V večini naklade, 1.050 izvodih, je bil Magistrale, 15. sonet Sonetnega venca, natisnjen brez akrostiha Primicovi Julji. V 150 izvodih pa je Prešeren v nasprotju s tedanjimi cenzurnimi predpisi akrostih ohranil. Prešeren je prvo tiskarsko polo še sam skrbno pregledal, drugi dve pa verjetno že malo manj natančno, ker so ga 22. avgusta 1846 imenovali za odvetnika v Kranju. Posebno očitne napake so v deveti poli, ki je bila v 47 izvodih popolnoma pokvarjena ali pa je sploh ni

Prešeren je v Magistralu prestaval besede v prvem, sedmem, desetem in enajstem verzu, da bi tako zastrl akrostih Primicovi Julji. Ohraniti ga je želel le v 150 izvodih, ki jih je nameraval razdeliti prijateljem. / Fototeka Gorenjskega muzeja

bilo. Morda najbolj očitna napaka je na strani 130, kjer je v prvem verzu soneta namesto »sestri« natisnjeno »sesti«.

Blaznik je polovico naklade takoj broširal, polovico pa ohranil v polah. Po ponovnem tisku devete pole je dal broširati tudi še vseh šeststo

nevezanih izvodov. Podatek o tem, koliko izvodov s pokvarjeno deveto polo se je ohranilo do danes, ni dostopen. Enega izmed teh izvodov »z napako« pa hranimo tudi v zbirki Prešerniana v knjižnici Gorenjskega muzeja.